

بررسی فلورستیکی گیاهان آبی در شرق و غرب استان مازندران

سمانه توکلی^۱، حمید اجتهادی^۱، طیبه امینی^۲، حبیب زارع^۱ و شانا وثوق رضوی^۱

^۱دانشگاه فردوسی مشهد، دانشکده علوم پایه، گروه زیست شناسی

^۲مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی مازندران، هرباریوم باغ گیاهشناسی شمال (نوشهر)

استان مازندران با توجه به شرایط اکولوژیکی منحصر به فرد خود، بخش مهمی از تنوع زیستی گیاهی سرزمین ایران را به خود اختصاص داده است و گیاهان آبی متعددی را دارا می باشد که تا به حال به صورت کامل مورد شناسایی قرار نگرفته اند. هدف از این پژوهش، جمع آوری و شناسایی گیاهان آبی در شرق و غرب مازندران بود. به این منظور ابتدا ایستگاههای نمونه برداری شامل مزارع آبی، آب بندها و ... بر روی نقشه استان مشخص شد و با مراجعه به محل در اواخر زمستان، اواسط بهار و اوایل تابستان، نمونه های گیاهی جمع آوری و برای شناسایی به هرباریوم باغ گیاه شناسی نوشهر و هرباریوم پژوهشکده علوم گیاهی دانشگاه فردوسی منتقل شدند و با توجه به منابع علمی معتبر مورد شناسایی قرار گرفتند. در این تحقیق، تاکنون ۸۵ گونه گیاهی متعلق به ۳۸ تیره جمع آوری و شناسایی شده است. از مجموع این گیاهان، ۴۸ گونه از رده دولپه ایها، ۳۰ گونه از رده تک لپه ایها، ۴ گونه از نهانزادان آوندی، یک گونه از جلبک ها و ۲ گونه از بروفیت ها می باشند. دو گونه از بروفیت ها، گزارش جدید برای فلور ایران و ۱۳ گونه دیگر نیز گزارش جدید برای فلور مازندران می باشد. در این مناطق بر حسب نوع زیستگاه، ۴ نوع گیاهان غوطه ور، شناور، برآمده از آب و حاشیه ای قابل تشخیص است که از میان گیاهان شناور *Azolla* و از میان گیاهان برآمده از آب، *Phragmites* گونه های غالب را تشکیل می دهند.

کلمات کلیدی: مطالعه فلورستیکی، گیاهان آبی، مازندران

فلور، شکل زیستی و کوروتیپ گونه های گیاهی کویر حاج علی قلی منطقه

دامغان

محمد نادرپور^۱، ناهید مسعودیان^۱ و یونس عصری^۲

^۱ - عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان

^۲ - عضو هیأت علمی موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

تحقیق حاضر مربوط به مطالعه فلورستیکی کویر حاج علی قلی منطقه دامغان در استان سمنان می باشد. جمع آوری و تهیه نمونه های هرباریومی طبق روش های علمی مرسوم در علم تاکسونومی گیاهی انجام شد و سپس شناسایی آنها با استفاده از فلور ایرانیکا، فلورها صورت گرفت.

بر اساس نتایج ۴۱ گونه گیاهی متعلق به ۳۷ جنس و ۱۷ تیره جمع آوری و شناسایی گردید. از نظر شکل زیستی گیاهان این منطقه در حدود ۳۱/۷ درصد همی کریتوفیت، ۲۶/۸ درصد تروفیت، ۱۷/۱ درصد کامفیت، ۱۴/۶ درصد فانروفیت و ۹/۸ درصد ژنوفیت هستند. ۷۰/۷ درصد گونه های منطقه از عناصر رویشی ایران - تورانی می باشند.

کلمات کلیدی: فلور، شکل زیستی، کوروتیپ، کویر حاج علی قلی، دامغان